

Paglulugar ng Kahalagahan ng Pananaliksik sa Baitang 10 sa Filipino

Kristine V. Romero

Napakahalagang hakbang sa pagpapakilala sa mga mag-aaral sa Filipino bilang disiplina ang pagpapatatag ng kanilang kaalaman at kasanayan sa pananaliksik na kakailanganin nang lubos sa kanilang pagtuntong sa kolehiyo at sa larangang propesyunal. Sa mga kasanayang inilatag sa tsart ng "*Pag-aantas ng mga Kasanayan sa Filipino*," ipinakikita na "kailangang" matutuhan at mabatid na ng mag-aaral sa Baitang 8 ang mga batayang salik na bumubuo sa pananaliksik. Ilan sa mga ito ang iba't ibang anyo ng pananaliksik (etnograpiko, historiko, tekstuwal, pansining, at kultural); bahagi ng papel-pananaliksik; pagbuo ng abstrak; etikal at legal na proseso ng pagtitipon at pagbabahagi ng impormasyon; kahalagahan ng pananaliksik; iba't ibang anyo ng sanggunian; pagsusuri sa mga nakalap na impormasyon; at marami pang mga kaugnay na elemento at kasanayan. Kung susuriin nang mabuti, nasisimulan na ang pagpapasok ng mga kasanayang kaugnay ng pananaliksik sa mababang baitang pa lamang tulad ng simpleng paghahanap ng kahulugan ng salita sa diksyunaryo; pagtatala ng impormasyong hango sa radyo, telebisyon, o diyaryo; mga detalye sa survey; mga pahayag mula sa pakikipanayam; o kahit batay sa sariling obserbasyon sa mga sari-saring bagay. Papaitaas ang usad ng mga kasanayan sa pananaliksik na kailangang gawin at mapanatili upang makabuo ng higit na pagpapahalaga at pag-unawa ang mga mag-aaral sa pananaliksik bilang dinamikong proseso ng pagbatid sa mga impormasyon, pag-unawa sa tiyak na konteksto niyon, pagsusuri ng kondisyong inilalatag ng realidad, at pagtuklas din ng mga alternatibong kaalaman.

Piniling paksa para sa pakitang-turo ang pagpapakilala sa mga mag-aaral ng silbing taglay ng pagtukoy ng kahalagahan ng pananaliksik na gagawin. Sa pagtatalakay nito, mainam na maipaliwanag sa mga mag-aaral ang pananaliksik

bilang mabisang instrumento sa pakikisangkot ng indibidwal sa kanyang lipunan at gayundin bilang tulay sa pagbubukas ng kamalayan sa panibagong pananaw at pagkilos. Kaya naman, sa pagbibigay-linaw hinggil sa papel ng pagtukoy sa kahalagahan ng pananaliksik, gagabayan ang mag-aaral na magmula sa pagsagot sa serye ng mga tanong sa halip na sa pagharap kaagad sa malawak na tanong na "Bakit mahalaga ang aking pananaliksik?" Isang proseso ng pagsusuri ang pagdadaan ng mga mag-aaral na binubuo ng sumusunod: (1) pagbasa ng halimbawang teksto ng pananaliksik at pagtukoy sa mga nakapahayag na kahalagahan niyon; (2) pagsusuri sa naging gamit ng kahalagahan ng pananaliksik sa teksto (teknikal na aspekto); (3) pagsusuri sa naging epekto ng pagpapakilala sa kahalagahan ng pananaliksik sa mismong mananaliksik at sa kanyang target o posibleng mambabasa (inter/intrapersonal); at (4) paglulugar ng kahalagahan ng sariling pananaliksik kung saan susuriin ang mahahalagang salik ng sariling proyekto ng pag-aaral tulad ng inaasahang maapektuhan ng impormasyong ibabahagi at ng mga layunin at bisang nais maiwan sa mga mambabasang iyon.

Sa pagtatapos ng proseso, kailangang mabatid ng mga mag-aaral na isang masusing pagpapalano rin ang pagbuo ng kahalagahan ng pananaliksik kung saan napagtatagpo-tagpo ang mga sumusunod na salik: mga namamayaning patakarán o polisiya sa lipunan na maaaring pinatitibay o hinahamon ng pananaliksik; magkakatunggaling pananaw mula sa iba't ibang indibidwal, pangkat o institusyon; mga kasalukuyan nang pag-aaral sa paksa na maaaring madagdagan o mabaliko ng pananaliksik; mga metodolohiya ng pag-aaral na umiiral o maaaring paunlarin pa na makatutulong sa kalalabasan ng pananaliksik; at sariling mga pananaw o karanasan na nais ibahagi sa iba.

PAKITANG-TURO: PANANALIKSIK

Paksa: Paglulugar sa Kahalagahan ng Pananaliksik

Baitang 10

Introduksiyon

Bibigyang-tuon ng araling ito ang importansiya ng pagbuo ng "kahalagahan ng pananaliksik" bilang bahagi ng pagsulat ng sariling pag-aaral sa tiyak na paksa at isyu. Bahagi ng pagbuo niyon ang pag-unawa sa iba't ibang ugnayang nagbibigkis sa isyung pinag-aaralan at sa iba pang mga salik na nasa loob at labas nito. Gayundin, nararapat makita ng mag-aaral ang kanyang lugar sa pagsasagawa ng pananaliksik tungkol sa paksang pinili at kung paano rin siya umuugnay dito upang lubos na matagpuan ang halaga nito sa proseso ng pagkilala, pagsusuri, at pagtanaw dito mula sa iba pang perspektiba.

Layunin

Naipaliliwanag ang importansiya ng pagtukoy at pagbuo ng kahalagahan ng pananaliksik sa pag-aaral ng isang paksa;

Napagtatapat ang punto at mga nilalaman ng isang halimbawang pananaliksik sa mga isinasaad ng mga pahayag ng halaga niyon;

Naiiisa-isa ang mga salik na maaaring tingnan sa pagtukoy ng kahalagahan ng gagawing pananaliksik;

Nakasusulat ng sariling pahayag ng kahalagahan ng pananaliksik;

Nakatutukoy ng magiging halaga ng ginagawang pananaliksik.

Mga kakayanang matutugunan ng mga gawain at talakayan (tingnan ang kopya ng *Pag-aantas ng mga Kasanayan sa Filipino*):

Pangunahin: (281) Paglugar sa kahalagahan ng pananaliksik [K]

Pansuporta: (68) Pagtala ng impormasyon mula sa nabasa [D]

(318) Pagbigay ng mga puna at mungkahi sa pananaliksik ng iba [H]

Materyales

Tsart para sa pagtukoy ng kahalagahan ng pananaliksik

Tekstong susuriin bilang paghahalimbawa sa kahalagahan ng pananaliksik

Pisara at chalk

Daloy ng mga Gawain at Talakayan

Pagbabalik sa ilang mahalagang aralin hinggil sa mga bahagi ng pananaliksik

Sisimulan ng guro ang talakayan sa pamamagitan ng paglililaw ng mahalagang katangian ng pananaliksik bilang proseso. Kailangang mabigyang-diin din sa paliwanag ang pagkakaiba ng gawain ng payak na pag-uulat o pagsulat muli ng nakalap na impormasyon sa pananaliksik. Ang una'y pagsasaayos lamang ng mga inuulit na impormasyon hango sa pag-aaral na ng iba. Samantala, ibang disiplina ng kritikal na pag-iisip ang hinihingi ng pananaliksik. Humihingi iyon ng tuwirang pakikisangkot at pagdanas ng mag-aaral sa kanyang paksang nais maunawaan. Higit na inaasahan niyon na lumabas ang mag-aaral sa limitasyon ng mga nakagawiang sanggunian tulad ng nakalimbag na libro, internet, pahayagan, at bagkus umugnay sa ibang hanguan ng kaalaman tulad ng pakikisalamuha sa kapwa at pagdanas.

Sa paglililaw din ng proseso, saka daanan ang mga naunang aralin na nagtatampok sa mga unang hakbang: ang pagpili ng paksa at paglililaw ng isyung tutugunan, pagbuo ng *thesis statement*, pagbuo ng mahahalagang tanong sa pananaliksik, at iba pa. Ipakilala na sa puntong ito ng bagong-aralin ang pagbuo at paglugar ng kahalagahan ng pananaliksik. (Iminumungkahi na kasabay na ng mga aralin sa pananaliksik ang panahong inilalaan sa mga mag-aaral sa paggawa ng kanilang mga sanaysay o papel- pang-akademiko, indibidwal man o pangkatan.)

Pagpapakilala sa papel ng kahalagahan ng pananaliksik

Inaasahang nabasa na ng mga mag-aaral ang halimbawang teksto (maaaring sanaysay na pang-akademiko) at ginawa ang kanilang takdang-aralin sa pagtukoy ng kahalagahan ng pananaliksik o pag-aaral. Gamitin ang mga tanong sa ibaba sa talakayan:

1. Tungkol saan ang papel-pananaliksik na binasa?
2. Ano ang pangunahing punto nito?
3. Ano-ano ang mga ipinahahayag nitong halaga ng pananaliksik kaugnay ng pangunahing punto?
4. Ilarawan ang karagdagang bisa ng pagtatakda ng halaga ng pananaliksik sa mambabasa/ tagatanggap ng teksto?
5. Tumutugma ba ang mga pagpapahalagang binanggit sa nilalaman ng papel-pananaliksik?

Maaaring gamitin ang sumusunod na tsart para sa pagtukoy sa halaga ng pag-aaral:

Teksto: "Ang Paglago't Hindi ng Industriya ng Pandan ng Bayan ng Luisiana"	
May-akda: Kristine V. Romero	
Pangunahing punto/idea:	
Halaga ng Pananaliksik	Idea o bahagi ng nilalaman na tumutugon sa halaga ng pananaliksik (pahina)
Pagpapamalay sa tunay na kalagayan ng industriyang lokal ng pandan at paglalala sa Luisiana	- paglalantad na naapektuhan ng mga pagbabagong kaayusan sa pamumuhay at lugar ang industriya ng pandan at paglalala (4)
	- pagbaba ng bilang ng mga nagsisipaglala bunga ng paglabas sa bayan at pagbabagong-tanaw sa "kabuhayan" (5)

Hango sa naging pagsusuri sa materyal, bigyang-linaw ang importansiya ng paglulugar ng kahalagahan ng pananaliksik. Ipakita na may mga kahalagahang **TEKNIKAL** at **INTER/INTRAPERSONAL** ang gayong bahagi ng pananaliksik:

1. Teknikal:

Nakapanghihiikayat sa mambabasa na makita ang halaga ng materyal ng pag-aaral

Nakapagpapabatid ng mga ambag o kontribusyon na maibibigay ng pananaliksik sa pagpapalago ng kaalaman

Nakapagbibigay-direksiyon sa kabuuang resulta ng proyekto

Nalilinaw ang nais mangyari sa pananaliksik kaugnay ng mga layunin

2. Inter/ Intrapersonal:

Nakadaragdag ng higit na interes sa paksang pinag-aaralan

Nakapagbubukas ng kamalayan sa mga umiiral na kalagayan ng lipunan

Nagagawang maiugnay ang sarili sa labas

Nakapagbubukas ng pagkakataong makisangkot

Paglugar ng kahalagahan ng pananaliksik sa sariling pag-aaral

Gagabayan ng guro ang mga mag-aaral sa paglulugar ng kahalagahan ng kani-kanilang pananaliksik. Ipaliwanag na may mahahalagang katanungan na kailangang masagot sa pagtukoy ng kahalagahan ng pananaliksik. Subuking gamitin ang sumusunod kaysa sa pagsagot kaagad sa iisang tanong na "Bakit mahalaga ang aking pananaliksik?":

1. *Para kanino ang pananaliksik na ito?* Sinong indibidwal o pangkat ang maaapektuhan ng pananaliksik na ito? (sarili, kapwa mag-aaral/ mananaliksik, pamayanan, tiyak na sektor sa lipunan, bayan, pamahalaan, institusyon, atbp.) Ano ang kanilang pananaw at pagtanggap sa isyung tatalakayin ko?
2. *Bakit mahalagang gawin ang pananaliksik na ito ngayon at maibahagi sa iba?* Ano ba ang mga pangyayari, suliranin, at kondisyon sa lipunan na maaaring nagtutulak sa akin na gawin ang pananaliksik na ito?
3. *Ano ang mga maidudulot ng aking pananaliksik?*
 - a. May mga solusyon ba ako na maaaring maibigay sa isyung pinag-aaralan?
 - b. May mga pagbabago ba akong nais ipakilala sa kasalukuyan na maaaring humamon sa matagal nang tinatanggap na idea tungkol sa isyu?
 - c. May mga mungkahi ba akong maibibigay kaugnay ng isyung sinasaliksik?
4. *Paano ko ito tatanawin sa ibang paraan?* Ano-ano ang mga metodolohiya na dati nang ginagamit sa pag-aaral sa uri ng paksang pinili ko? May iba pa bang paraan ng pagsusuri at pagsipat na magagamit ko para dito?

Paglalom

Sa kabuuan, mainam maikintal sa isipan ng mag-aaral na ang kahalagahan ng pananaliksik ay natutukoy sa pagbuo ng ugnayan sa mga sumusunod na salik:

Pagtataya

Muling balikan ang mga naunang bahagi ng indibidwal/pangkatang pananaliksik. Pag-aralan ang mga ito at subuking maglugar ng kahalagahan ng pananaliksik na gagawin. Gamitin ang mga gabay na tanong para sa pagtukoy ng mga halagang iyon.

MGA SANGGUNIAN SA PAGTUTURO NG PANANALIKSIK

- Ballenger, Bruce. *The Curious Researcher: A Guide to Writing Research Papers*. 3rd ed. Boston: Allyn and Bacon, 2001. Print.
- Booth, Wayne C., Gregory G. Colomb, and Joseph M. Williams. *The Craft of Research*. 2nd ed. Chicago and London: U of Chicago P, 2003. Print.
- Evasco, Eugene Y., et al. *Saliksik: Gabay sa Pananaliksik sa Agham Panlipunan, Panitikan, at Sining*. Quezon City: C & E Publishing, 2011. Print.
- Galgano, Michael J., J. Chris Arndt, Raymond M. Hyser. *Doing History: Research and Writing in the Digital Age*. Australia: Thomson Wadsworth, 2008. Print.
- Grix, Jonathan. *The Foundations of Research*. 2nd ed. NY: Palgrave Macmillan, 2010. Print.
- O' Leary, Zina. *Researching Real-world Problems: A Guide to Methods of Inquiry*. London, California, and New Delhi: Sage, 2005. Print.
- Simbulan, Roland. *Manwal sa Panlipunang Pananaliksik*. Manila: Ibon Foundation, 2008. Print.
- Weidenborner, Stephen, and Dominic Caruso. *Writing Research Papers: A Guide to the Process*. 6th ed. Boston: Bedford/ St. Martin's, 2001. Print.